

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра економіки, підприємництва та маркетингу

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
СТАТИСТИКА

підготовки бакалавра
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальності 051 Економіка
освітньо-професійної програми Економіка та безпека бізнесу

Силабус освітнього компонента СТАТИСТИКА підготовки бакалавра у галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 051 Економіка, за освітньо-професійною програмою Економіка та безпека бізнесу

Розробник: Бегун С.І., доцент кафедри економіки і торгівлі, кандидат економічних наук, доцент

Силабус погоджено:
Гарант ОПП

Ігор ЧУЛПА

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри економіки і торгівлі
Протокол 1 від 28.08.2024 р.

Завідувач кафедри

Олена ПАВЛОВА

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	05 Соціальні та поведінкові науки 051 Економіка Економіка та безпека бізнесу Перший (Бакалаврський)	Нормативний
Кількість годин/кредитів ECTS 120/4		Рік навчання 2024-2025
		Семестр 2
		Лекції 20 годин
		Практичні (семінарські) 22
		Лабораторні год. Індивідуальні 0 год.
ІНДЗ: немає		Самостійна робота 70 годин
		Консультації 8 годин
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання		Українська
Сторінка курсу в MOODLE		https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=831

II. Інформація про викладача

ПІБ – Бегун Світлана Іванівна

Науковий ступінь – кандидат економічних наук

Вчене звання – доцент

Посада – доцент кафедри економіки і торгівлі

Контактна інформація викладача:

Телефон 0662477740

Електронна пошта: Begun.Svitlana@vnu.edu.ua

Адреса викладання курсу: вул. Винниченка, 28, корпус G ВНУ імені Лесі Українки

Дні занять розміщено на <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента.

Освітній компонент «Статистика» належить до переліку нормативних освітніх компонент за освітнім ступенем «Бакалавр». Предметом вивчення освітнього компонента є масові явища соціально-економічного життя; він вивчає кількісну сторону цих явищ у нерозривному зв'язку з їх якісним змістом у конкретних умовах простору та часу.

2. Пререквізити і постреквізити освітнього компонента

Пререквізити. Вивчення освітнього компонента базується на знаннях, уміннях і навичках, які здобувачі освіти отримали під час здобуття повної загальної середньої освіти. Пререквізитом є «Макроекономіка», «Інформаційно-комунікаційні технології в галузі знань». Освітній компонент є суміжним із такими освітніми компонентами як: «Мікроекономіка», «Фінанси».

Постреквізити. Вивчення освітнього компонента сприятиме кращому засвоєнню таких освітніх компонентів, як: «Бізнес-статистика», «Бухгалтерський облік», «Економіка підприємства», «Економетрика», «Аналіз господарської діяльності» тощо.

3. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета – глибоке та ґрунтовне засвоєння здобувачами освіти статистичних методів збирання, оброблення та аналізу інформації стосовно соціально-економічних явищ та процесів, які доцільно використовувати в сучасних умовах при проведенні статистичного дослідження.

Завдання: вивчення методологічних та методичних питань статистичного дослідження соціально-економічних процесів, принципів організації статистичних спостережень, методик розрахунку показників, прийомів статистичного аналізу та подання інформації.

Результати навчання (компетентності).

Загальні компетенції

- ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
 ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
 ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
 ЗК7. Навички використання інформаційних систем і комунікаційних технологій.
 ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові компетенції

- СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.
 СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.
 СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудо­вих відносин.
 СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.
 СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

Програмні результати навчання

- ПРН8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач..
 ПРН13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.
 ПРН15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

4. Структура освітнього компонента

	Усього	Лек.	Лаб.	Сам. роб.	Консультації	*Форма контролю / Бали**
Змістовий модуль 1. Збір, систематизація і подання статистичної інформації						
Тема 1. Методологічні засади статистики	10	2	2	6	-	О,Т,П,Р/12
Тема 2. Статистичне спостереження	11	2	2	6	1	О,Т,Р/ 12
Тема 3. Зведення і групування статистичних даних	12	2	2	7	1	О,Т,Р/ 12
Разом за модулем 1	33	6	6	19	2	Макс. (середня) оцінка 12
Змістовий модуль 2. Узагальнюючі статистичні показники						
Тема 4. Статистичні показники	11	2	2	7	-	О,Т,Р/ 12
Тема 5. Середні величини	14	2	4	7	1	О,Т,Р/ 12
Тема 6. Статистичне вивчення варіації і форми розподілу	12	2	2	7	1	О,Т,Р/ 12
Разом за модулем 2	37	6	8	21	2	Макс. (середня) оцінка 12
Змістовий модуль 3. Методологія дослідження статистичних закономірностей						
Тема 7. Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків	13	2	2	8	1	О,Т,Р/ 12
Тема 8. Статистичне вивчення динаміки	13	2	2	8	1	О,Т,Р/ 12
Тема 9. Індексний метод	13	2	2	7	1	О,Т,Р/ 12
Тема 10. Вибірковий метод	13	2	2	7	1	О,Т,Р/ 12
Разом за модулем 3	50	8	8	30	4	Макс. (середня) оцінка 12
Види підсумкових робіт:						

Модульна контрольна робота 1						20
Модульна контрольна робота 2						20
Модульна контрольна робота 3						20
Сертифікат курсу «Word та Excel: інструменти і лайфхаки»						4
Екзамен						60
Всього годин / Балів	120	20	22	70	8	100

Форма контролю*: Т – тести, РЗ – розв'язування задач, МКР – модульна контрольна робота, П – презентація роботи; Р – реферат, О – опитування.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота здобувача освіти (СРЗО) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються здобувачем освіти самостійно під методичним керівництвом викладача.

До завдань самостійної роботи, які запропоновані здобувачам освіти, віднесено вивчення лекційного матеріалу, робота з вивчення рекомендованої літератури, вивчення основних термінів та понять за темами дисципліни, підготовка до практичних занять, тестування, контрольна перевірка кожним здобувачем освіти особистих знань за питаннями для самоконтролю.

Завдання самостійної роботи здобувачів вважаються виконаними, якщо вони: здані у визначені терміни; повністю виконані; не мають логічних і розрахункових помилок. Прийом і консультування щодо виконання завдань самостійної роботи здобувачів проводяться викладачем згідно встановленого графіку.

Питання та завдання для самостійної роботи визначені відповідними темами освітнього компонента та містяться в електронному курсі у веб-середовищі системи управління навчанням Moodle: <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=831>

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти. Відвідування занять є обов'язковим компонентом вивчення навчальної дисципліни. Про відсутність з поважних здобувачі освіти зобов'язані доводити до відома викладача заздалегідь. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, карантин, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із деканатом та викладачем.

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти. Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в ВНУ імені Лесі Українки шляхом валідації (<https://tinyurl.com/2244x29u>). Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені силябусом навчальної дисципліни: 4 бали до оцінки за залік за Сертифікат курсу «Word та Excel: інструменти і лайфхаки» - https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:DNU+PRIN-101+2017_T1/about

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передуює семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність не підтвердження здобувачем результатів такого навчання.

Політика щодо академічної доброчесності. виконані завдання здобувачем освіти мають бути їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел, списування, втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача вищої освіти є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Неухильне дотримання Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/aagxg>).

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-2 бали). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо додаткових (бонусних) балів. За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт, спортивних змаганнях, мистецьких конкурсах тощо й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК. Систему бонусних балів погоджує науково-методична комісія факультету (<https://tinyurl.com/2m4myzdh>).

Додаткові (бонусні) бали, які за тематикою відповідають освітньому компоненту, зараховуються за такі види робіт: опублікована наукова стаття у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів; публікація тез – з виступом на конференції 5 балів, без виступу – 3 бали; - підготовка та участь у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт, конкурсі дипломних і магістерських робіт – 7 балів; – перемога у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт, конкурсі дипломних і магістерських робіт – 15 балів; – подача проектних заявок на участь в студентських програмах обміну, стипендійних програмах, літніх та зимових школах тощо – 7 балів.

V. Підсумковий контроль

Підсумкова семестрова оцінка з освітнього компонента виставляється з урахуванням результатів модульних контрольних робіт без складання екзамену, якщо здобувач вищої освіти успішно виконав усі завдання, передбачені силабусом освітнього компонента, і набрав при цьому не менше 75 балів. Така оцінка виставляється та заноситься до екзаменаційної відомості й індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти у день проведення екзамену за умови його обов'язкової присутності. У випадку незадовільної підсумкової семестрової оцінки за результатами поточного оцінювання та модульних контрольних робіт, або за бажанням підвищити рейтинг (згідно силабусу освітнього компонента) здобувач вищої освіти складає екзамен у формі тестового контролю. При цьому на екзамен виноситься 60 балів, а бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт, анулюються.

Екзамен складається згідно затвердженого розкладу, проводиться у формі комп'ютерного тестування у системі тестування OpenTest згідно затвердженого розкладу. База тестування містить 510 тестових завдання з 10 тем. Екзаменаційний білет містить 30 тестових запитань з однією правильною відповіддю. Кожне запитання оцінюється в 2 бали. Максимальна оцінка 60 балів. Тестові запитання складено відповідно до програми курсу. Тестові запитання визначені відповідними темами освітнього компонента та містяться в електронному курсі у веб-середовищі системи управління навчанням Moodle: <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=831>

Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком освітнього процесу.

Порядок організації поточного та підсумкового контролю знань здобувачів освіти регламентується Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (<https://tinyurl.com/2244x29u>).

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Бегун С. І. Статистика: електронний курс навчальної дисципліни. Рекомендовано науково-методичною радою ВНУ до використання у навчальному процесі. Сертифікат №100621-04. URL: <http://194.44.187.60/moodle/course/view.php?id=831> (Затверджено науково-методичною радою, протокол №10 від 16.06.2021 р.)
2. Бегун С. І. Статистика: навчальний посібник. Луцьк. 2022. 230 с. (Гриф ВНУ імені Лесі Українки «Затверджено Вченою Радою ВНУ імені Лесі Українки», рішення вченої ради (протокол № 7 від 26 травня 2022)). URL : <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/23378>
3. Бегун С. І. Факторний аналіз фінансових результатів діяльності підприємства: статистична оцінка. *Економічний часопис ЧНУ імені Лесі Українки*. 2020. № 3 (23). С. 168-176. DOI : <https://doi.org/10.29038/2411-4014-2020-03-168-176>
4. Бегун С. І., Колесник Ю. Ю. Статистичний аналіз доходів державного бюджету України. *Регіональна економіка та управління: зб. наук. пр. Східноукр. ін-т економіки та упр-ня. Запоріжжя*, 2020. №2 (28). С. 71-74. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/17906>
5. Бегун С., Черчик Л., Лажнік А. Статистика туристичної сфери Волинської області. *Економічний часопис ВНУ імені Лесі Українки*. 2021. № 2 (26). С.53-61. URL: <https://echas.vnu.edu.ua/index.php/echas/article/view/672/547>
6. Закон України «Про офіційну статистику» від 16.08.2022, N 2524-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2524-20#Text>
7. Закон України «Про інформацію» від 13.11.1992, N 2657-XII (зі змінами і доповненнями). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>
8. Козирева О.В., Федорова В.О. Статистика: навчальний посібник. Харків: Вид-во Іванченка І.С., 2021. 187 с.
9. Кузьмінська Н.Л. Статистика: Конспект лекцій : навч. посіб. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 162 с.
10. Статистика : підручник / С. І. Пирожков, В. В. Рязанцева, Р. М. Моторин та ін. Київ : КНТЕУ, 2020. 328 с.
11. Статистика : навчальний посібник / О. В. Раєвнєва та ін. ; за заг. ред. О. В. Раєвнєвої. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 389 с.
12. Cherchyk L., Begun S., Khumarova N. Kuvika G. Retrospective statistical study of dependencies in the formation of tourist flows. *Economics. Ecology. Socium*, 2023, Vol. 7, No. 2, P. 41-54. DOI: <https://10.31520/2616-7107/2023.7.1-1> (база цитувань **Web of Science Core Collection**)